

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srzodę dnia 30 Marca v. s. 1821 roku.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 25 marca. Ogłoszono tu następującą wiadomość o dalszych działaniach wojennych z neapolitańczykami:

Z kwatery głównej w *Ceprano* (1) d. 17 marca: „Wojsko austriackie posuwa się ku *Neapolowi*. Główna kolumna przybyła d. 16 b. m. do *Frosinone*, (2) a przednia straż jej do *Ceprano*. Skrzydłowa kolumna była d. 15 b. m. w *Sora*, gdzie małego doznała odporu. W prowincyi *Abruzco* zostawiono w *Aquila* 4 tylko bataliony z jedną baterią artylleryi pod dowództwem pólkownika *Neugebauer*, a reszta tamiecznego korpusu ruszyła d. 16 b. m. przez *Sulmona* dla złączenia się w okolicach *Venafro* z głównym korpusem. Jenerał *Carascosa* ma razem z milicyą blisko 26,000 wojska; naprzeciwko *Ceprano*, postawił 3tyśięcny oddział dla obrony *Gariigliano*, a z *Mignano*, gdzie miał główną potęgę, wysłał jenerala *Filangieri*, z 4000 wojska ku *Venafro*; 10,000 stoi w odwodzie przy *Voltorno*; zdaje się, iż sam Xiążę Kalabrii dowodzi tym wojskiem. Jenerał *Ambrosio* zasłania *Gaetę* z kilku tysiącami wojska stojącego między *Itri* (3) i *Fondi* (4). Korpus jenerala *Pepe* zupełnie się rozszedł. Wiadomość ta sprawiła wielką trwogę w *Neapolu*. Niektórzy członkowie parlamentu chcą płynąć do *Sycylii*. Jenerał wysłany od Xiążęcia Kalabrii przejeżdżał przez *Rzym* do *Florenicy* dla układania się z Królem. Wszystkie wiadomości zapewniają, iż wojsko, a zwłaszcza gwardya; nie chce się bić, co potwierdza wypadek, iż nieprzyjaciel opuścił wyższe okolice nad rzeką *Gariigliano* i *St. Germano*, a jak słycać ma się cofać z *Mignano*. Gdy przednia straż austriacka wchodziła do *St. Germano*, neapolitańczykowie stali jeszcze w klasztorze *Monte-Cassino*, lecz nie wystrzelili do ciągnącego wojska. W okolicach *Ceprano* zatopili statki, na których się, po wysadzeniu na powietrze mostu, w roku 1815 przewożono przez rzekę *Itri*; postawiono zaraz nowy most, po którym dywizya *Stutterheimu* dziś przeszła. Jutro ciągnąć za nią będzie dywizya Xiążęcia *Hessen-Homburg*, która się posunie do *St. Germano*; zaraz potem przyjdzie dywizya *Lederera*. Feldmarszałek - Porucznik

Mohr był wczoray w *Castel di Sangro*, a płacówki jego dochodziły pod *Isernia* (1). Mieszkańcy w *St. Germano* nie tylko nie wynieśli się z miasta; ale owszem, równie jak inni mieszkańcy zajętych prowincyy; bardzo dobrze przyjęli austriaków. Wojsko jest ciągle jak najlepiej urządzone i z łatwością dostaje żywność. Naczelnny jenerał, *Baron Frimont*, odebrał dziś wiadomość o zaszłych wypadkach w *Turyinie*; co jednak nie może mieć żadnego wpływu na działania jego, i owszem odniesione korzyści z tym większą szybkością popierać będzie.”

Piszą z głównej kwatery naszej (wyraża gazeta berlińska), iż Xiążę Rejent neapolitański przed wyjazdem do wojska, oddał pierworodnego syna swego i następcę tronu po nim, *Ferdynanda Xiążęcia Noto*, urodzonego d. 12 stycznia 1810, parlamentowi, w zakład konstytucyjnego swojego sposobu myślenia.

Dowiadujemy się, iż w wyższych Włoszech ciekawo wiele związków sekty *Karbonarów*, w skutku czego wiele osób w *Parmie*, *Turyinie* i *Modenie* uwięziono. W ostatniem mieście ma być pewna znakomita dama w liczbie uwięzionych.

W gazecie *Pruskiej Stanu* czytamy następujący artykuł: *Laybach* dnia 20 marca. Sprawę neapolitańską można uważać za ukończoną; parlament poddał się bezwarunkowo woli Króla *Ferdynanda*. Przyczyną tego nagłego postanowienia, ma być rozproszenie korpusu *Pepe*, nieograniczona gnasność żołnierzy neapolitańskich, i bunt osady w *Gascie* na stronę Króla *Ferdynanda*, przy czem dowódca *Begani* życie utracił. Podróżni, którzy dnia 15 b. m. z *Medyolanu* wyjechali, donoszą o przybyciu tam Królowey sardyńskiej (2).

Inna zaś gazeta berlińska umieściła następujący artykuł: *Laybach* dnia 20 marca. Wojna z *Neapolem* ukończona. Xiążę Rejent, parlament i wojsko układają się z Królem neapolitańskim, przestając na wszelkim kształcie rządu, jaki *Monarcha* ten objerze. Wojsko austriackie posuwa się w kraju neapolitańskim. Główna kwatera jego była d. 14 b. m. w *San Germano*, niedaleko *Kapuy*. Xiążę Rejent wysłał z *Neapolu* adiutanta do Króla bawiaącego w *Florenicy*, z wiadomością, iż parlament unikając wojny i krwi rozlewu chce przystać na wszystko, po czem jenerał *Frimont* wszedł do *Neapolu*. Gasta mająca 5000 osady, poddała się także, a jenerałowie *Carascosa* i *Filangieri* przeszli na stronę królewską. Dodają, iż osada w *Gascie* zamordowała

(1) Miasto neapolitańskie, które jenerał neapolitański *Mannes* spalił podczas wojny roku 1815.

(2) Miasto stołeczne *Legacyi papieżkiej*, leżące na wzgórku przy *Rosa*, i mające 5000 ludności.

(3) Wios w prowincyi neapolitańskiej *Terra di Lavoro*; mająca blisko 5000 mieszkańców.

(4) Miasto w tejże prowincyi nad rzeką *Gariigliano*.

(1) Miasto w prowincyi neapolitańskiej *Molise*.

(2) Siostry Xiążęcia *Modeny*, urodzoney roku 1773.

dowódcę, który nie chciał poddać się bezwarunkowo Królowi. (*Gaz. Warsz.*)

Kładziemy tu następujące wyjątki z gazety hamburskiej o wypadkach w kraju piemonckim:

Genewa dnia 16 marca. Odebraliśmy tu wiadomość o powstaniu w Piemoncie. Osada tamieczna przypięła d. 10 b. m. trójkolorową kokardę. Dowiedziawszy się Król sardyński o powstaniu, udał się natychmiast z rodziną swoją i Xiążęciem *Carignan* z zamku letniego *Stupinigi* do *Turyngu*, gdzie już wielkie zaburzenie umysłów panowało, a na ulicach widziano liczne tłumy żołnierzy i uczniów. Wiadoma odezwa królewska nie sprawiła skutku, jaki sobie obiecywano. Osada w *Turyngii* poszła za przykładem osady w *Alessandryi*, i zajęła cytadellę. Dotąd ani kropli krwi nie przelano.

Przez nadzwyczajną okazję (pisze dalej gazeta hamburska) odebrano w *Londynie* d. 22 marca zrana następującą wiadomość o ważnych wypadkach w Piemoncie.

Turyng dnia 14 marca. W skutku niebezpiecznych wypadków zaszłych dnia 10 i 11 b. m. odprawił Król sardyński dnia 12 b. m. radę stanu. Był na niej Margrabia *St. Marsan*, minister interesów zagranicznych, który powrócił z *Laybach*. Po krótkim naradzeniu się, ogłosił Monarcha postanowienie swoje, iż chce złożyć koronę, i oddać ją bratu swemu, Xiążęciu *Genevois*. Ze zaś ten Xiąże pojechał do *Modeny* dla powitania tam Króla neapolitańskiego, teścia swego, powierzono więc tymczasowie najwyższą władzę Xiążęciu *Carignan* z tytułem rejenta. Po skończoney radzie stanu, doniesiono urzędownie wszystkim posłom zagranicznym o temi postanowieniu Monarchy. Nie tak prędko zaś uwiadomiono o niem mieszkańców i woysko.

Xiąże Rejent sardyński wydał dnia 13 b. m. następującą odezwę:

„*Karol Albert Sabaudzki, Xiąże Carignan, Rejent:* Wiadomo czynimy, iż Król *Wiktor Emanuel* złożył koronę, i zdał nam całą swoją władzę z tytułem Rejenta. Wzywamy pomocy Bożkiej, a ogłaszając wszystkim, iż jutro oświadczymy zamiary nasze względem powszechnego zyczenia, donosimy razem o woli naszej, aby wszelkie kroki nieprzyjacielskie niezwłocznie ustały, a nowych nie zaczynano. Nie potrzeba nam zaiste wydawać rozkazu, aby Królowi Jmci i małżonce jego, rodzinie i całemu dworowi pozwolono zwiedzić wszystkie części kraju naszego na stałym lądzie, i bawić tam, gdzieby mu się podobalo. Jesteśmy oraz przekonani, iż wszędzie dozna głębokiego uszanowania, odpowiadającego uczuciom wdzięczności i przywiązania, które są wyrzute w sercu wszystkich poddanych jego, i które się mu sprawiedliwie należą za cnoty jego, przywrócenie i powiększenie monarchii. Co do utrzymania dobrego porządku i publiczney spokojności, spusozamy się w tej mierze na gorliwość magistratu, urzędników cywilnych i wojskowych, oraz wszystkie korporacye miast i gmin. W *Turyngii* d. 15 marca 1821. roku.”

(podpisano) *Karol Albert.*

Paryż, dnia 19 marca. Biegają tu dziś liczne pogłoski, które zapewne potrzebują potwierdzenia. Słychać, iż lud w *Wenecyi* zamordował urzędników austriackich, i że pewny porucznik w *Turyngii* zastrzelił półkownika, który chciał się opierać systematowi konstytucyjnemu.

Dzisiejszy rojalistowski *Dziennik Paryzki* pisze: „Niepodobna z pewnością domieść o wy-

padkach, które zaszły w Piemoncie w pierwszych 14 dniach marca. Wypada nam czekać dalszych wiadomości. To jednak pewna, iż większa część ludu nie należała do powstania, i z niejaką obojętnością patrzyła na wypadki. Ludzie znakomitego rodu grają teraz największą rolę w Piemoncie.”

Xiąże *Carignan* ma lat 23, jest krewnym Króla sardyńskiego. Xiąże *Talleyrand* zajmował się gorliwie wychowaniem jego. Jenerał *Gislinga* był w roku 1813 półkownikiem w woysku *Bonapartego* i urzędnikiem legii honorowej. W następnym roku otrzymał stopień jenerała brygady, i został mianowany Baronem. W roku dopiero 1815 powrócił do służby w woysku sardyńskim.

Spisek *Karbonarów* rozciąglej się coraz odkrywa w wyższych Włoszech. Zagraża nawet *Rzymowi*, gdzie dnia 20 marca spodziewano się powstania. W tym razie Papież wsiałby na okręt w *Civita-Vecchia*.

Król sardyński myśli popłynąć z *Nizza* do wyspy *Sardynii*.

Czytamy nakoniec w gazecie hamburskiej następujące artykuły.

Turyng dnia 14 marca. Oto jest urzędowa wiadomość o wypadkach, które od 3 dni zaszły w tej stolicy.

„Dnia 9 b. m. wieczorem, podpółkownik *Ansaldi* z półku sabaudzkiego, stojącego na osadzie w *Alessandryi*, wszedł na czele 20 żołnierzy do tamieczney cytadelli. Nazajutrz o godzinie 2giej po północy, wszyscy prawie oficerowie półku dragonii królewskiej ze wszystkimi żołnierzami, poszli za przykładem wspomnianego podpółkownika. O świcie przyłączyło się do nich 8,000 mieszkańców z okolic, i w kilka godzin ogłoszono konstytucyą hiszpańską w *Alessandryi*; poczem, dowódca tamieczny wysłał adiutanta swego z tą wiadomością do Króla, bawiącego w zamku letnim *Moncalieri*. Zdumiony Monarcha powrócił natychmiast do *Turyngu*, zwołał ministrów, i wiadomemi odezwaniami wezwał lud i woysko do spokojności i porządku. Kilku półkom, w bliskości stojącym, dano rozkaz udania się do *Turyngu*. Nadojagnęły, i wraz z lekką artyleryą i gwardyą królewską stanęły na dziedzińcu zamkowym. Rezsza osady była zamknięta w cytadelli. Dnia 11 rano, kompania legionu królewskiego złączyła się z 200 uzbrojonymi uczniami. Wszyscy uczniowie zebrali się w klasztorze niedaleko miasta, i mieli dwie chorągwie, jedną koloru białego, błękitnego i czarnego, a drugą zupełnie białą z napisem: *Konstytucya Hiszpańska!* Jeden z uczniów ranił lekko z pistoletu półkownika *Raymond*, gdy miał mowę do woyska, zachęcając je do porządku. Żołnierze byli głuchymi na głos dowódcy swego. Uczniowie wraz z woyskiem stali na miejscu do godziny 5 wieczorem, i wydawali okrzyki: *Niech żyje konstytucya!* Ruszyli potem, przeprawili się na dwóch wielkich statkach przez *Po*, i zatrzymali się na wzgórkach, z którego widać miasto *Turyng*. Zniknęli w nocy i udali się do *Alessandryi*, środkowego miejsca powstania. Dnia 12 zrana zgromadziły się na dziedzińcu zamkowym liczne tłumy ludu, który dotąd był spokojnym, i zaczęły wydawać okrzyki: *Niech żyje Konstytucya!* Z powodu coraz bardziey wzmagającego się zgiełku i okrzyków, zwołał Król radę stanu, i (jak wiadomo) oświadczył, iż odstępuje koronę bratu swemu, Xiążęciu *Genevois*.”

Turyń dnia 14 marca. Miasto nasze zaczy-
na powoli oddychać po okropnym wzburzeniu.
Jedność panująca między wojskiem i ludem,
knniejsza nieco obawę naszą względem przy-
szłości. Rozdane wszędzie odezwy przywróciły
niejaką spokojność umysłów. Wszyscy mają
zwrócone oczy na Xiążęcia *Genevois*, terażniey-
szego Króla. Posłano po niego gońców, z we-
zwaniem, aby śpiesznie zjechał do stolicy.

Wojsko, które tu 4 dni stało na publicznych
rynkach, odebrało rozkaz powrócenia do swoich
stanowisk.

Wszyscy prawie uczniowie tutejsi wynieśli
się do *Alessandryi*, dokąd także udało się kilka
tysięcy ludzi uzbrojonych i nieuzbrojonych.

Lubo chorągiew niepodległości powiewała już
d. 11 b. m. w cytadelli, lud jednak tutejszy do-
piero nazajutrz należał do wypadków. Słychać,
iż osada w cytadelli zagroziła zburzeniem miasta,
jeśliby się wszyscy obywatele nie oświadczyli za
konstytucyą. Mimo prędkiego przywiedzenia re-
wolucyi do skutku, zabito jednak 8 lub 10 osób.

Kilku wyższych oficerów prosiło o uwolnienie
od służby.

Akt złożenia korony przez Króla *Wiktora
Emanuela*, jest w tej osnowie: „Wśród
przeciwności, jakich dawniej w życiu naszym do-
znaliśmy, i które siły i zdrowie nasze nadwątlily,
często myśleliśmy o zrzczeniu się korony. Do
tej myśli, którą zawsze mieliśmy, przyłączył się
jeszcze względ na coraz bardziej wzmagające się
trudności, jakie nam w obecnym czasie interessa
publiczne wystawiają, zwłaszcza, iż nieustannym
było życzeniem naszym czynić wszystko, co tylko
do dobra kochanego naszego narodu przyłożyć się
może. Postanowiwszy dziś dopełnić tego zamy-
słu, po wysłuchaniu zdania naszej rady stanu,
przedsięwzięliśmy ukochanego naszego kuzyna,
Xiążęcia *Karola Amadeusza Alberta Sabaudzkiego*,
Xiążęcia *Carignan*, obrać i mianować rejentem
krajów naszych, nadając mu całą naszą władzę.
Przez ten akt królewskiej naszej nieprzymuszony
woli ogłaszamy, iż od dnia 13 marca zrze-
kamy się nieodzownie korony i monarchicznych
praw naszych, tak co do krajów, które teraz
posiadamy, jako też co do tych, któreby przez
traktaty i sukcesyą na nas spaść mogły. Chcemy
jednak, aby następujące zastrzeżenia stanowiły
istotne warunki zrzczenia się naszego: 1) abyśmy
nżywali tytułu i dostojności Króla oraz docho-
dów, jakie dotąd mieliśmy; 2) aby nam co kwar-
tał z góry placono roczney pensyi milion liwrów
piemontskich, zastrzegając sobie oraz własność
i rozporządzenie wszelkim naszym ruchomym i
nieruchomym majątkiem, tudzież własność allo-
dyalną i patrymonialną; 3) abyśmy z rodziną swoją
mogli wybrać sobie miejsce, gdzieby nam się
mieszkać podobało; 4) aby nam wolno było o-
brać osoby, z którymi chcemy żyć i przyjąć do
służby naszej; 5) aby wszystkie wydane posta-
nowienia na rzecz Królowey *Maryi Teresy* z do-
mu austriackiego, ukochaney naszej małżonki,
oraz narzecz *Xiężn. Maryi Beatrix*, Xiężney Mo-
deńskiej, *Maryi Teresy Ferdynandy Felicjty*, Xię-
żniczki Lukieskiej, *Maryi Anny Ruikardy*, *Karo-
liny* i *Maryi Chrystyny Karoliny*, ukochanych córek
naszych, utrzymały się zupełnie w swej mocy.”

Xiążę Rejent wydał d. 14 b. m. odezwę wzglę-
dem powszechney amnestyi, pod warunkiem, aby
wszystko do porządku wróciło, i prawa ściśle za-
chowywano. Zabroniono surowo nosić trójkoloro-
we chorągwie i kokardy.

Turyń dnia 15 marca. Dnia 13 b. m. Xiążę
Carignan, naradziwszy się z municypalnością tu-
teyszą ogłosił konstytucyą hiszpańską, za krajową.
Nazajutrz zaś ustanowił juntę rządową.

W dniach 13 i 14 b. m. ogłoszono tu, oo na-
stępuje.

„*Karol Albert Sabaudzki*, Xiążę *Carignan*, Re-
jent. Nagłace okoliczności, w jakich Król *Wiktór
Emanuel* mianował nas Rejentem Królestwa, lubo
nie służy nam prawo następstwa tronu, oraz ja-
wnie ogłoszone żądanie narodu pozyskania kon-
stytucyi, zgodney z tą, jaką się rządzi Hiszpania,
stawiają nas w możności, abyśmy tyle, ile od nas
zależać może, uczynili zadosyć temu, czego dziś
dobro kraju tak gwałtownie wymaga. W tak tru-
dnej chwili niepodobna nam było trzymać się zwy-
czaynych granic władzy Rejenta. Uszanowanie
nasze i podległość Królowi *Karolowi Feljxowi*
(Xiążęciu *Genevois*) obowiązują nas, abyśmy nie
wprowadzali żadnych odmian w zasadniczym pra-
wie królestwa, lub przynajmniej póty zaczekali,
póki się nie dowiemy o zamiarach nowego Monar-
chy. Lecz gdy tego dzisiejsze okoliczności konie-
cznie wyciągają, i gdy nam szczególny wypada
oddać nowemu Królowi naród spokojny, szczę-
śliwy i fakcyami lub wojną domową nierozdwo-
jony; po głębokim roztrząśnieniu wszystkich tych
pobudek i przekonaniu się, iż uwagi te skłonią
Króla Jmci do zatwierdzenia niniejszego naszego
aktu, postanowiliśmy co następuje: konstytucyą
hiszpańska ma być ogłoszona i uważana za pra-
wo krajowe, z zastrzeżeniem odmian, któreby
reprezentanci narodowi uchwaili, a Król zatwier-
dził. Działo się w *Turyńcu* dnia 13 marca 1821 r.
(podpisano) *Karol Albert*

Maugiardi.

*Kopija oświadczenia władz mieyskich w Tury-
nie, tudzież jenerałów i dowódców osady.*

„My niżej podpisani, na zapytanie Xiążęcia
Rejenta, oświadczamy, iż w obecnych okoliczno-
ściach, zagrażających niebezpieczeństwem wojny
domowej, i wynurzających głośno żyozenie naro-
du, uznaliśmy konieczną potrzebę dla publicznego
dobra i dzisiejszego stanu rzeczy, aby kon-
stytucyą hiszpańską ogłoszono z odmianami, ja-
kieby Król i reprezentanci narodu, za przyzwolite
uznali. Działo się w *Turyńcu* w pałacu Xiążęcia
Rejenta, dnia 13 marca 1821.

(Następują podpisy).

„*Karol Albert Sabaudzki*, Xiążę *Carignan*, Re-
jent, poczytaliśmy za rzecz przyzwoitą miano-
wać tymczasową juntę rządową, złożoną z 15
członków, aż do czasu zgromadzenia parlamentu
narodowego, tak dla odebrania od nas przysięgi na
przyjętą konstytucyą, jako też dla uczestnictwa
w obradach, którego według przepisów konstitu-
cyi znoszenia się z parlamentem wymaga. Rze-
czona junta może się naradzać mając 7 obecnych
członków. Składa się etc. *(Następują nazwiska
członków)*. Pierwszy nasz minister sekretarz sta-
nu spraw wewnętrznych, ma sobie polecone usku-
tecznienie tego wyroku. Działo się w *Turyńcu*
dnia 14 marca 1821 roku.”

(podpisano) *Karol Albert*

Dalpozzo.

Drugi list z Turyńcu dnia 15 marca. Przey-
mują wysyłane sztafety ztąd do *Medjolanu* i *Par-
my*. Zatrzymano ich 14, które wysłał poseł au-
stryacki w tutejszey stolicy.

Przed powstaniem uwięziono tu kilka zna-
omych osób na żądanie posła austriackiego. By-

li między nimi Hrabia *Péron* i margrabia *de Priez*, których do twierdzy *Fenestralles* zaprowadzono, co lud tutejszy bardzo oburzyło.

Wojsko nasze wynosi teraz 32,000 głów, z których 20,000 stoi na osadzie w *Allessandryi*, *Navarra* i *Vercelli*.

List z Paryża dnia 21 marca. Onegdaj wieczorem przybył tu nadzwyczajny goniec z Turynu i przywiózł wiadomość o uroczystym ogłoszeniu konstytucyi hiszpańskiej, i zaprzysiężeniu jej przez Xiążęcia Rejenta, oraz wszystkie władze cywilne i wojskowe. Wieczorem oświecono całe miasto. Wspomniany goniec donosił także, iż Xiąże Rejent każe uwolnić Xiążęcia *de la Cisterna*, którego w *Ponte-de-Beauvoisin* uwięziono i do Turynu przyprowadzono.

W Turynie przeglądają listy pisane z Neapolu i Rzymu, a idące tamteży do Paryża.

Stożąc, iż w Genui zatknięto także chorągiew niepodległości, co jednak potrzebuje potwierdzenia.

Nadzwyczajne wypadki w Piemontie skłoniły zapewne rząd francuzki do postawienia korpusu obserwacyjnego przy Alpach. Wymienią już kilka pułków rozmaitej broni, które mają się udać ku południowi. (*Gaz. Warsz.*)

Gazeta berlińska umieszcila następujące wiadomości

Turyn dnia 15 marca. Junta tymczasowa odprawiła dziś pierwszą sessyę.

Jenerał *Gislerga* odebrał zalecenie, aby *K. K. Wiktorem Emanuelowi* towarzyszył do Nizza. Powrócił już do Turynu, i został mianowany jenerałem gubernatorem tej stolicy.

Dnia 16. Xiąże Rejent przydał nowych 8 członków do składu junty tymczasowej, nakazał utworzyć gwardyę narodową we wszystkich miastach i wsiach, drukować dziennik praw, i konstytucyę hiszpańską przetłumaczyć na język włoski.

Neapol dnia 9 marca. Xiąże Rejent i Xiąże *Salerno* wyjechali d. 8 b. m. z licznym orszakiem jenerałów i oficerów do wojska. Poprzedzającego dnia wydał Xiąże Rejent dwie odezwy, jedną do mieszkańców miasta *Neapolu*, a drugą do narodu Obojey Sycylii.

Parlament postanowił, iż kommissarze wojskowi, którzyby okazali niedbałość w dostarczaniu żywności dla wojska, będą uważani za sprzyjających nieprzyjacielowi.

Na sessyi parlamentu d. 3 b. m. minister wojny rzucił zakazać wszystkim drukarniom, aby żadnych wiadomości o działaniach wojennych póty nie ogłaszały, póki by pierwej nie podały mu do przyzwolenia, wyjąwszy tylko zwyczajne gazety. Wielu deputowanych chciało, aby projekt

ten natychmiast w prawo zamieniono; wielu bowiem drukarzy dla zysku ogłosiło fałszywe wiadomości.

Gazety neapolitańskie to tylko o wypadkach wojennych donoszą, iż oddział jazdy w *Terni* zabrał 50,000 racyy żywności przysposobioney dla austryaków, i że flotylla austryacka, złożona z 2 fregat, 3 brygów, 3 statków kanonierskich i 2 mniejszych statków, stoi w porcie *Ankony*.

4 okręty wojenne angielskie wypłynęły z zewnętrzznego tutejszego portu. Na miejsce jednego z nich przybyła z *Portsmouth* fregata *Ifigenia*.

Cena papierów naszych skarbowych spadła w 2 dniach z 71 na 52.

Od granic włoskich, dnia 17 marca. W dniach 13 i 14 b. m. weszło do *Medyolanu* wojsko na wzmocnienie tameczney osady. Między innemi przybył oddział pułku huzarów Arcy-Xięcia *Palatyna* węgierskiego. Wojsko to obezrał Arcy-Xiąże *Vice-Król* *Lombardzko-Wenecki* z jenerałem *Bubna*.

W nocy z d. 11 na 12 b. m. przybył do Rzymu jenerał *Frimont*, w towarzystwie jenerałów pruskich i sardyńskich, którzy są w głównej jego kwaterze. Udał się z nimi d. 12 b. m. zrana do *Frascati*. Liczne oddziały wojska austryackiego, artyleryi i t. d. przechodzą ciągle przez *Ponte-Melvio*.

List prywatny z *Wenecyi* pod d. 10 b. m. donosi, iż przed tamecznym portem pokazały się okręty wojenne neapolitańskie, o czem jednak ani gazety, ani inne listy nie wzmiankują.

Podług wiadomości z *Modeny*, dwóch tameczny sposobili się do wyjazdu. (*Gaz. Warsz.*)

FRANCYA.

Paryż dnia 24 marca. Gazety tutejsze donoszą o burzliwych i gwałtownych wypadkach w *Lugdunie* i *Grenoble*. Są one (pisze *Monitor*) skutkiem zamachów na przerwanie publiczney spokojności. Rozeszły się tam zatrważające pogłoski. Dnia 20 b. m. biegła w *Grenoble* wieść o przybyciu gońca z Paryża z wiadomością, iż trójkolorową kokardę przypięto, iż konstytucyę z roku 1791 ogłoszono i t. d. Tłumy ludu zebrały się na ulicach. Nie przestali na tém rozsiewać takich baśni. Ogłosili powstanie; pokazała się trójkolorowa chorągiew. Mnóstwo młodzieży poszło za nią, i bunt okrzyknęło. Osada musiała stanąć do broni z rozkazu jenerała *Lacroix*, dowódcy dywizyi wojskowej. Raniono jednego młodzieńca, który przypiął trójkolorową kokardę; rozproszono buntowników, i miasto *Grenoble* ogłoszono za będące w stanie oblężenia. Najświeższe jednak listy donoszą o przywróconey tam i w *Lugdunie* spokojności. (*Gaz. Warsz.*)

Wolno Drukować Ignacy Hesska Radzca Koleg. Kom. Cenz. Czl. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Od dnia 1go następującego kwietnia, zaczyna się prenumerata na drugi kwartał roku bieżącego, na Gazetę Kuryera Litewskiego. Przyjmuje się w kantorze Redakcyi w domu Assesora Kollegialnego Woynicza, na ulicy święto-jańskiej. Cena zwyczajna rub. 2 kop. 25.

Obserwacje meteorologiczne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmia. w powie
	dn. 28 średnia.	27 cal. 8,93 lin.	+ 5,33 stopni	Polud. Zachod.	Pogoda
	dn. 29 średnia.	27 — 7 03 —	+ 7,25 —	Polud. Zachodni	Pogoda
	dn. 30 godz. 6	27 — 6,6 —	+ 3,	Póln. Wschod.	Pochmurno

Wilno dnia 30 Marca 1821 roku v. s.

O b w i e s z c z e n i e.

1. Józef Ruszczyk b. ptu Kobryń, Alexy Biencicki b. ptu Brzeskiego Podkomorzowie, Jerzy Dłuski b. Sędzia grodzki ptu Lidzkiego a teraz Assesor Sądu Gł. Departamentu 2 Gubernii Grodzieńskiej, Karol Astromęcki b. Pisarz Grodzki ptu Kobryń, teraz zaś Prezydent tegoż Sądu, August Konopka Sędzia Graniczny Słonim, Romuald Dankiewicz Pisarz Grodzki Grodzieński i Stanisław Wysocki Pisarz Ziem. ptu Prużańskiego a dziś Sędzia tegoż Sądu urzędniczy.

Oznamujemy tym naszym urzędowym obwieszczeniem listem JWW. WW. JPP. i starozakonnych, Kazimierza Móraczewskiego Marsz. ptu Prużań., i kawalera, Jana Kraszewskiego b. Chor. Prużań. Cypryana Jahalkowskiego Sędziego Granicz. Prużań., Kazimierza Franciszka i Marcina braoi Zofią siostrę i dalsze potomstwo Chrzanowskich, Józefa Dolubowskiego Derewniczego Kobryń. Franciszka lub innego imienia Nawlewiczów, Tomasza Stepkowskiego Sędziego Granicz. Prużań., Antoniego i Bernarda Grądzkich, Benedykta Boreyszę b. Assesora Sądu Gł. 1go Departamentu Gubernii Grodzieńskiej, Ignacego Zadernowskiego jakich bądź imion i nazwisk sukcesorów zeszłego Leopolda Stankiewicza, Syrwikusa Wołynowicza i dalszych sukcesorów zeszłego Leona Wołynowicza, Antoniego Borowskiego, Łukasza Chocianowskiego, Antoninę matka jej potomstwo i ich opieki Cholewińskich, Górskiego lub jego sukcesorów, Kimbara b. Prokuratora Grodzień. jakich bądź imion, Milkowskiego i Małyszewskiego, Jana Łazarowicza, Michała Rabkę lub jego sukcesorów, Rewińskiego b. Regenta i Cypryana Szukiewicza, Franciszka i Annę Kozierowskich, Franciszka i Pelagii Spinaków sprawników Ziem. Prużań., Felixa i Karolinę Czernickich Adwokatów subseliów Prużań., Mikołaja Mikłaszewicza, Potapieja, Hryniewicza Parocha Kotszan. Woyciecha Witkiwicza Woznego, Adama i same Goreckich, Icka Abramowicza-Goldberga, Josiela Abramowicza Goldberga, Icka Leybowicza i Leyba Mowszowicza, Markiela Abramowicza, sukcesora Herszka Aranowicza, Zabinskiego, Sroła Leyzerowicza, Judka i Sorę Herszkowiczów, Judka i Zelda Abramowiczów Goldbergow, Judka Abramowicza szklarza, Szymela Szmuyłowicza, Mousza Leyzerowicza, Orela Mouszowicza, Beniamina Leybowicza oycą, i Helmana syna Wrotniar Rotenbergów, Szepszela Szmuyłowicza, Nosela i Sorę Wolfowiczów, Leybe Isera i dalsze potomstwo, Herszka Aranowicza, Morducha i Rode Leybowiczów, Icka Jankielowicza oycą, Leybę Mouszę i Josiela Ickowiczów synów, Leybe i Małko Morduchowiczów, Herszka Morduchowicza, Mejera Leyzerowicza, Szaje Dawidowicza Hitule, Judela Kopernika, Adela i Lipę Oszerowiczów, Judka Oszerowicza, Lipę Wolfowicza oycą, i Leybe Lipowicza syna, Radeckich, Oszera Wolfowicza Czabachowskiego, Icka Mouszowicza Borkowskiego, Idkę Dawidowiczową Nochimowiczową, Herszka Jankielowicza, Beniamina i żonę Ickowiczów, Abrama Całkowicza Koziola, Arona Leyzerowicza, Mejera i Markiela Szmuyłowiczów, Abrama i żonę Ickowiczów, Josiela Leybowicza Roubekkiego, Mousza Kopelowicza Czepelowskiego, Maryę Tyszkową Mouszowiczową, Jonie Leybo-

wicza oycą, Abrama Joniowicza syna Szaniawskich, Abrama Całkowicza, Koziola, Arona Leyzerowicza Dreyberla, Abela Dawidowicza, Orela Herszkowicza i Mouszę Leybowicza Epfelbaumów, Janocha Abramowicza, Szyme Herszkowicza Podwińckiego późney Zarzyckiego Arędarza, Beniamina Ickowicza oycą, Gilę Esterkę Dawidową Nochimowiczową Rubinową córkę i jej synów Josiela i Chaima Dawidowiczów, Jankiela Hirszowicza, Jankiela Traimowicza, Maryę Tyszkową Mouszowiczową, Izraela Berkowicza, Icka Jankielowicza, Icka i Beyle Mouszowicza, Leybę Beniaminowicza, Borucha Leyzerowicza, Leyzera Chaimowicza, Icka Szmuyłowicza, Josiela Morduchowicza, Morducha Mouszowicza, Liwszę Szymonowicza, Morducha Ełowicza Nirynberga, Melacha Leybowicza, Zasiłowickiego, Arona Oszerowicza, Abrama Berkowicza, Nochima Dawidowicza, Arona Mendelowicza, Beniamina i Sorę Pinchasową Leybowiczów, Beniamina, Ayzeka i Josupa Abramowiczów, Chackiela Kuchrelowicza, Dawida Mouszowicza, Izraela Berkowicza, Icka Jankielowicza, Icka Dawidowicza, Jankiela i Feyge Joniowiczów, Leybę Ełowicza, Leybę Beniaminowicza, Borucha Leyzerowicza, Leyzera Chaimowicza Piaskon, Leybę Mouszowicza, Icka Leybowicza, Leyzera Chaimowicza, Leybę Ełowicza, Lipę i Icka Aranowiczów, Leybę Herszkowicza, Hirszka Szmuyłowicza, Leyzera Chaimowicza, Icka Szmuyłowicza, Josiela Morduchowicza, Morducha Mouszowicza, Liwszę Szymonowicza, Mouszę Josielowicza Dobuczyn, Noshima Szmuyłowicza, Morducha Ełowicza Nirynberga, Leybe Peysachowicza, Szaję i Rochle Mejerowiczów, Szmuyte Ickowicza, Morgolisa, Szepszela Szymonowicza, Szawela Mouszowicza, Dawida Szawelowicza, Zawela Morgenszteina, Zelmana Leybowicza, Jankiela Zelmanowicza, Kuplińskiego, Jankiela i Feyge Joniowiczów, Orela Mouszowicza i Mousze Josielowicza zamieszkałych w pcie Prużań., Następnie w Kobryńskim: Sukcesorów Andrzeja Fostła Józefa Gronostajskiego i Bartłomieja Stachowskiego, Ewę matkę Dominika b. Assesora 2go Depart. a teraz strapczego Gubern. Grodzień. i Michała sekretarza synów Wilanowskich, Wincentego Bogustawskiego Sędziego Gran. Kobryń. jakich bądź imion Galosów, Cypryana Kaniewskiego Pisarza Ziem. Kobryń., Leybe Szymonowicza, Bendeta Szymonowicza, Chaima Todrysowicza, Mejera Herszkowicza, Abrama Szepszelowicza, Mendela Mejerowicza Jakuba Iłowicza, Icka Josielowicza, Abrama Gierszona, Isena Szlomoowicza, Morducha Szlomoowicza, Szymela Rubinowicza, Leybe Leyzerowicza, Judki Jakubowicza, Beniamina Ayzika, Hirszke Leybowicza, Gierszona Leybowicza, Arona Szymchowicza, Judka Leybowicza, Sędera Józefowicza, Jakuba Srołowicza, Herszla Józefowicza, Berke Szmuyłowicza, Beniamina Ickowicza, Dawida Chaimowicza, Berke Chaimowicza, Nefstela Chaimowicza, Mouszela Ickowicza, Todrysa Chaimowicza, Jakuba Mejerowicza, Tolika Morduchowicza, Leyzera Zelmanowicza, Oszera Jakubowicza, Jakuba Szmuyłowicza, Calima Dawidowicza Abrama, Wigdiera, Jankiela Zekowicza i Leybe Alkonowicza; z kolei w Brzeskim, Pawła Marszałka Ptu Brzes., Stanisława assesora Sądu Gł. Depart. 1 a teraz prezy-

dena tegoż Sądu i Felixa braci Jagminow, Me-
 jera Leyzerowicza, Berka Abramowicza, Benia-
 mina Srolowicza, Zelmana Herszkowicza, Szmuy-
 ła Ickowicza, Jankiela Denowicza, Herszka i
 Beyle Szmerkowiczow, Berka i Welwela Hersz-
 kowiczow, Judka i Rywe Brodatynskich, Herce-
 ła Leybowicza i XX. Augustyanow Brzeskich;
 naostatek w Wołkowyskim, Michała Bulharyna
 b. assessora Sądu Gł. Depart. Gubernii Grodzień.
 i nakoniec w Stonim., jakiego bądź imienia Sie-
 ninckiego debitorow zeszłego Ignacego Andrzej-
 kowicza v. Mar. Ptu Prużan. jak niemniej jakich
 bądź imion i nazwisk ogulnie kredytorow WW.
 Ludwika b. Prezydenta Grodz. i Aloizego b. Sę-
 dziego Ziem. Prużan. Andrzejkowiczow i dal-
 szych wszystkich w tym konkursie zjakiego bądź
 źródła interesujących osób, iż na skutek dekretu
 remisyjnego Sądu Gł. Grodzień. Depart. 2go w ro-
 ku 1819 februaryi 22 dnia zapadłego z mocy któ-
 rego Sąd Podkom. Exdyw. na miejscu w maj-
 ności Czarnychłozach, czynności już niektóre, ja-
 ko to komportacją oraz dalsze akcesoryjne wnie-
 sienia i dylacye ułatwił, w dniu 20 meá apry-
 ła idącego 1821 roku do tychże Czarnychłoz
 w komplecie z trzech osob złożonym z porządku
 zapisanych lub po nich następujących zjedziem i
 ostatecznie dział równy wszelkich funduszow pozost-
 atych po zeszłym Ignacym Andrzejkowiczu
 gdziekolwiek znajdujących się oprócz folwarku
 Widnego pod dożywociem JW. Karoliny Andrzej-
 kowiczowey nachodzącego się między pięciu synów
 tegoż Ignacego Andrzejkowicza w proporcji dla
 każdego jednostayney przeznaczym, kredytorow
 WW. Ludwika i Aloizego Andrzejkowiczow sto-
 sownie do przepisow remissy usatysfakcyonowaniem
 a wadto ponieważ WW. Andrzejkowiczowie po-
 wtórnie udali się do Sądu Gł. Grodzień. z debi-
 torami i kredytorami nie żyjącego oycá swego I-
 gnacego Andrzejkowicza, z pierwszemi dla prze-
 wiedzenia dostatecznie processu, drugim zaś chcąc
 wiednoczasowey rozprawie wypełnić satysfakcją
 za długi oycá, przeto co tylko pierwszą poruczono
 i powtórny remissą zostanie polecono że zachowu-
 jąc się we wszystkim do przepisow onych choćby
 pod niestanność któreykolwiek strony to wszystko
 ostatecznie zaskuteczny zapowiadamy. Dat 1821
 roku marca 11 dnia.

Plenipotent administracyi kopia tego obwie-
 szenia podającego się do gazet Kuryera Lit. pod-
 pisuje. Alexander Zarzycki Adwokat Subselyow
 Ptu Prużan.

O s w i a d c z e n i e.

2. Excerpt oświadczenia z protokołu pótocznego
 Ziem. Ptu Telszewskiego, w dacie poniżej wyraża-
 jącej się zapisanego, i w tymże czasie pod urzędow-
 ą Ziem. tegoż Ptu pieczęcią stronis jest wydan.
 Roku 1819 meá maja 30 dnia. Oświadczenie
 imieniem JW. Oltona Henryka Grafa Igielstroma je-
 nerała od infanteryi woysk Rossyyskich rozmaitych
 orderow kawalera, w tey rzeczy, iż skutkiem Do-
 kumentu na przeżycie między oświadczaćcym, a
 w Bogu zeszłą żoną JW. Honoratą z Hrabow Stę-
 powskią Grafową Igielstromową jenerałową damą
 orderu Gwiazdowego Krzyża zawartego, dobra Górz-
 dy, oraz Gulbin w gubernii wileńskiej Mejershof
 w gubernii Ryzkiej, Krupież i Lipa w gubernii
 Wołyńskiej dożywotniemu dzierżeniu oświadczaćc-
 ym przypadley, tradycyyną zaś Drują w guber-
 nii Mińskiej, Mazuryszki Wileńskiej do oddania
 summy, także władaniu oświadczaćcym należą i
 wszystkie te majątki porządkiem prawnym już są
 zapossydowane, przeto gdy tylo pobieranie przycho-
 dow do zeyścia z tego świata oświadczaćcemu przy-
 należą, a wszystkie interesa dóbr tyżące się, przez

sukcessorow zmarley żony, jako dziedzicznych wła-
 ścicieli zatławiane i zaspakujane być powinny. Prze-
 to ażeby w żadnym zdarzeniu z dóbr wyszególnio-
 nych wynikającym, oświadczaćcemu do Sądow nie-
 pozywano, i nawet z procederow poczętych a nieu-
 kończonych, którym jako mąż przy aktorze assisto-
 wał, wyłączono, tym oświadczeniem ogłaszając po-
 wszeczności wiedzieć daje. Takowe oświadczenie
 jako plenipotent podpisał. W protokule podpisano
 następnie. Jakób Norwid Graniczny Ptu Telsz. Re-
 jent. Zgodność z protokulem pótocznym poświad-
 czam Józef Pluszkiewicz Ziem. Ptu Telszewskiego
 Rejent.

Roku 1821 meá marca 5 dnia, że takowe o-
 świadczenie w Gazecie Kur. Lit. może być publiko-
 wane, świadczą Jan Jankowski Sędzia Ziem. Telsz.

Przełaż publiczna.

2. Dekretem Sądu Magistratu Wileńskiego dnia
 24 idącego miesiąca i roku w sprawie exdywizor-
 skiej zmarłego Efroima Frohlanda zegarnistrza
 postanowiono, majątek tegoż Frohlanda leżący (z ka-
 mienicy w Wilnie idąc na Zarzecz pod N. 96. y-
 zuowaney składający się) będzie z publiczney licy-
 tacyi w terminach pierwszym dnia 1, drugim 4 i
 trzecim ostatecznym dnia 6 apryla terażniejszego
 roku wyprzedany, życzący nabydź takowy wieczno-
 ścią zechcą w powyższych terminach w pomienio-
 ney kamienicy o godzinie trzey z południa zjawi-
 wać się, w czém ninieysza czyni się awizacja. Roku
 1821 meá marca 26 dnia. Jan Buksza R. M. W.

3. Kommissya Sądowa Edukacyynna na Gubernie
 Litewskie, Białoruskie, Mińską i Obwod-Białostocki
 ustanowiona, za zniesieniem się z JW. Rektorem Ce-
 sarskiego Uniwersytetu wileń., podaje do wiadomo-
 ści, iż z pozostałego majątku po zeszłym Wojewo-
 dzie Chomińskim, za dług od niego Funduszu E-
 dukacyynemu rub. sr. 62,597 kop. 20 $\frac{1}{2}$ wynoszący,
 przez dekret Sądu Exdywizorskiego w r. 1811 meá
 marca 8 dnia ogłoszony, wydzielona dla Funduszu
 Edukacyynnego scheda, w Gubernii Wileńskiej po-
 wiecie Szawelskim leżąca: to jest, fundum czyli dwór
 Tryszki z całym obrębem gruntów kresceńcyynnych,
 z miasteczkiem Tryszki i wsiami Słoboda podmiey-
 ska, Leyłany i część Dyrmejek z karczmiami, grun-
 tami, łąkami i lasami w jednym obrębie włok 160,
 morgów 27, przgów 27 obszerności, a dymów wszy-
 stkich 82 zawierająca, nadto z młynem wodnym, już
 po dekrecie exdywizor, nanowo erygowanym, do wy-
 przdaży przez licytacyę w Kommissyi zadetermi-
 nowana; z powodu niejawnienia się kontrahentow do
 aktu licytacyi poprzedniczo naznaczoney, teraz na-
 nowo wybywać się będzie, przez publiczną licytacyę
 w terminach: pierwszym dnia 18, drugim 25, trze-
 cim i ostatecznym dnia 27 miesiąca kwietnia 1821 ro-
 ku, życzący przeto wyrażony majątek Tryszki na-
 bydź, a przez takowe nabycia, tak summę Fundu-
 szu Edukacyynnego rub. sr. 62,597 kop. 20 $\frac{1}{2}$ na tey
 schedzie opartą, jako i nakłady na udobrenie te-
 go majątku poniesione powrócić, lub na osobney e-
 wikcyi stosownie do przepisu praw Funduszow E-
 dukacyynemu służących ubezpieczyć, wzywają się,
 ażeby dla aktu licytacyi na wyrażone terminy do
 miasta Wilna przybyli, i w sak posiedzeń tey Kom-
 missyi na ulicy Zamkowej pod N. 107 jawili się
 sami lub przez umocowanych, z ewikcyami i swia-
 dectwami Sądu Gł. 2go Departamentu, a swobodno-
 ści majątków w ewikcyę oddających się. Kondycye
 do takowey licytacyi, oraz wszelkie szczegółowe wia-
 domości tyżące się majątności Tryszek, w terminach
 powyżej na licytacyę oznaczonych, każdy z kon-
 trahentow znajdzie do przeyrzenia w kancelaryi
 Kommissyi. Dnia 21 marca 1821 roku.

Prezes Kommissyi, Aktualny Radzca Stanu i Ka-
 waler Michał Römer.

Michał Dmochowski Pisarz.

3. Kommissya Sądowa Edukacyynna na Gubernie
 Litewskie, Białoruskie, Mińską i Obwod Białostocki
 ustanowiona, za zniesieniem się z JW. Rektorem
 Cesarzkiego Uniwersytetu Wileńskiego, do wiadomo-
 ści podaje, iż zostające dotąd w zawiadywaniu te-

goż Uniwersytetu dobra Wiacior zwane, w Gubernii mohylewskiej, powiecie sieńskim położone, i uległe ewikcyi za summe Funduszu Edukacyjnego rub. sr. 12,333 kop. 33½ do wyprzedazy przez licytacją w Kommissyi zadeterminowane, z powodu niejawnienia się kontrahentów do aktu Licytacji poprzedniczo oznaczoney, teraz nanowo celem wyrażenia wyrażoney summy kapitałney rub. sr. 12,333 kop. 33½ z folwarkiem Wiacior i wsiami do niego należącemi dymów 21 zawierającemi, i wszelką tegoż majątku gruntową własnością, wyprzedawac się będą na wieczność w terminach: pierwszym dnia 19, drugim 26, a trzecim i ostatecznym dnia 28 miesiąca kwietnia 1821 roku. Życzący przeto pomienione dobra Wiacior nabydź, i przez takowe nabycie summe Edukacyjną rub. sr. 12,333 kop. 33½ na tym majątku leżącą powrócić, lub na osobney ewikcyi, stosownie do praw Funduszowi Edukacyjnemu służących ubezpieczyć, zzywają się, ażeby na wyrażone wyżej terminy do aktu licytacji w mieście Wilnie, w sali posiedzeń Kommissyi w domu pod N. 107 odbywać się mającej, jawili się sami lub przez prawnie, ku temu umocowanych, z ewikcyami i świadectwami Sądu Gl. 2go Departamentu, upewniającemi o swobodności majątkow w ewikcyi oddających się. Kondycye do licytacji i wszelkie wiadomości dotyczące się tegoż majątku Wiaciora, w terminach powyżey na licytacją oznaczonych, żądającym tego kontrahentem w kancelaryi Kommissyi okazane będą. Dnia 21 marca 1821 roku.

Prezes Kommissyi, Aktualny Radzca Stanu i Kawaler Michał Römer.

Michał Dmochowski Pisarz.

Przedaż majątności.

3. Dekretam Sądu Taxator. Exdywizor. przeznaczoney na usatysfakcjonowanie wierzycieli ś. p. Franciszka Graffa Jundziłły Podkomor Grodzień. w teyże gubernii i powiecie, Brzesławiey muirowany na 1 marca 1820 roku zapadłym i nie apellowanym, majątności Ikażni i Zamost, w gubernii Min. Pcie Dzieśnień. sytuowane na schedę WW. Cukkerbeniera Klejna kupców i kantorzystów Rygskich, témże dekretem wydzielone, z mocy powierzoney mnie ku temu plenipotencyi w dniu 12 junii tego roku w mieście Brześciu Lit. będą się wybywać; życzących więc sobie takowego nabycia w sposób naydogodniejszy, zapraszac mam honor wcześnie dla poinformowania się o stanie tych dóbr: 1mo, do kuratoryi przez rząd Inflantski nad funduszami wyrażoney handlu w Rydze postanowioney; 2do, do miasta Grodna w domie JOX. Jmci Lubeckiego etc. u W. Juliana Boreyszy Adwok. Sądu Głow. Guber. Lit. Grodzień; 3to, w Ikażni u possora arendownego W. Zakrzewskiego Sędz. Granicz. Ptu Brasław.; a naostatek w terminie i miejscu wybycia u mnie produkowane będą dekret, mappy i inwentarze; o czém przez gazety St. Peterzburg., Moskiew., Lit. Wileń., oraz Kurlandz. potrzykroćnie zawiadomilem. Dat w Grodnie 1821 mca marca 19 dnia.

Marcin Buchowiecki.

Wezwanie kredytorów.

3. Niżey podpisana gdy znaczną jest pretensorką wspólnie z innymi do funduszu męża swojego JW. Ignacego Wońkowicza b. Marszałka Ptu Oszmian. w exdywizyi dekretem Sądu Glgo Litgo Wileń. 2go departam. naznaczoney, w zamiarze przeto uczynienia satysfakcyi dalszym kredytorom, zzywam onych przez ninieyszą awizacją dla zrobienia układu na dzień 11 apr. roku idącego, a gdy ten nastąpi chętnie niżey wyrażoną w dniu 23 apr. to jest w dzień kontraktów wi-

leńskich uspokojeniem z osoby swojey wszelkich pretensyi, przez różnych kredytorów do jej męża stosowanych zaymie się, każdy zaś w tym zamiarze przybywający raczy się zgłosić do mieszkającej w domu W. Krukowskiej Regentowey przy kościele Katedralnym. Dat w Wilnie roku 1821 mca marca 20 dnia. Izabella z Zółkowskich Wońkowiczowa.

Takową awizacją wolno do gazety Kurjera Litgo umieścić, Sędzia Ziem. Ptu Wileń. Alojzy Jasiński.

Arendowna dzierżawa.

2. Żądający nabydź prawo majątku, Naymilszciwiewy darowanego JW. Jenerał Majorowi Muchinowi w arendę Widzki Klucz z należącym miasteczkiem Widzami, mogą się jawić i dowiedzieć od pułkownika Dubiczynskiego, stojącego w domu Bazyliańskim pod N. 2 pod Ostrą Bramą.

3. Kommissya dla urządzenia interessów Radziwiłłowskich Naywyższą wolą ustanowiona w doniesieniach Sądu Ziem. Ptu Witkomirskiego grudnia 30 1820 i lutego 21 1821 roku nadestanych, otrzymawszy uwiadomienie iż przy zaskutecznienu przez tenże Sąd dzieła konkursowego successorow zeszłego Mikotaja Kościalkowskiego Marszał. Ptu Witkom. z jego kredytorami i dalszego rodzaju pretensorami, w dobrach Szetekszna zwanych w Pcie Witkom. położonych, intrata rzeczoney majątności znacznie zwiększoną być się okazała od tey jaka przy wzięciu w extenuacyjną possessyą massy Radziwiłłowskiej pod rokiem 1819 januaryi 24 dnia wyprowadzoną została i za jaką też dobra JW. Franciszka z Weysenhoffow Marszałkowa Kościalkowska, mocą kontraktu arendownego od prokuratoryi wydanego teraz dzierżawi; a ztąd, iż za ich wypuszczeniem przez publiczną licytacją tak należności skarbowych, jako też poszukiwań massy Radziwiłłowskiej rychleysze nastąpiłoby usatysfakcyonowanie, i że tém samém dalsi kredytorowie do przedszego objęcia Sched im wydzielonych przyysć będą mogli. Gdy w powyższych Sądu Ziem. Witkom. wniesieniach znayduje widok przedszego uspokojenia poszukujących się przez skarb Monarszy i massę Radziwiłłowską z Szeteksznymi należności i gdy przez to dalsi kredytorowie zeszłego Kościalkowskiego rychleyszą satysfakcją otrzymać mogą, a nadto ponieważ kommissya nad uzyskaniem należności skarbowych, w rządzie których i summa massie Radziwiłłowskiej przychodząca jako sekwestrem ogólnym zajęta, i na rzecz długi Monarszego wnieść się powinna jest uważaną; skutkiem imiennych rozkazow czuwać ma obowiązek, z tych zatém przyczyn dobra Szeteksznę przez publiczną licytacją wypuścić dedeterminując, w celu aby życzący zadzierżawić takową majątność do Sądu kommissyi w domu Kardynalia zwanym posiedzenia swoje odbywającym, na terminie licytacji w dniach 21, 22 i 23 następującego miesiąca kwietnia przeznaczoney, z dostatecznymi ewikcyami przybyli, przez ninieyszą awizacją ogłasza i że w kancelaryi tegoż Sądu wszelkie warunki zadzierżawienia dotyczące się, okazani sobie mieć będą, zawiadamia. Dat r. 1821 miesiąca marca 19 dnia.

Ludwik Czernichowski Sekretarz Kommissyi Radziwiłłowskiej.

Wolno drukować J. E. Lachnicki Członek Kommissyi Radziwiłłowskiej.

Prenumerata:

1. Przekońnany iż amatorowie muzyki z ukontentowaniem przyymają nowe dzieło znanego kompozytora *Szteybelta*, którego znakomity talent powszechnie jest uwielbiony, mam zaszczyt donieść, iż nabyłem własnością onego koncert ostatni pod nazwaniem *Concerto avec Rondeau dans le genre d'une Bacchanale, et des Choeurs*. Aby zas publiczność mogła prędzey mieć wzmiankowane dzieło, które już w danym przez samego autora w tey stolicy koncercie słyszany było, postanowiłem wydać one na prenumeratę. Cena dla prenumeratorów jest 20 rubli assygnacyynnych, z których 10 się płaci przy prenumeracie, a pozostałe dziesięć rubli przy odebraniu dzieła, które wywdzie w Petersburgu w ostatnich dniach czerwca, a w Litwie będzie wydawane w miesiącu lipcu. Prenumerata kończy się z pierwszym dnia czerwca, a późniey każdy exemplarz nie inaczey jak po 30 rubli ass. sprzedawany będzie. Petersburg 4go marca 1821 roku. J. Dalmas.

Prenumeratę przyymują
w Petersburgu J. Dalmas wydawca i właściciel dzieła.

w Moskwie { Teodor Lange i komp.
              { Reinsdorf.
w Wilnie { Józef Kopsch.
           { Tekla Fiorentini.
w Warszawie Glücksberg.
w Rydze C. J. G. Hartmann.

Uwiedomienie.

2. W handlu Józefa Kopscha jest do sprzedania *Essencye ponczowe* w butelkach szampańskich opłatanych po rubli 3 srebrem, w butelkach porteryowych po rubli 2, tudziez likwory w pół butelkach opłatanych, pod nazwaniem *Maraschino, Vaniglia, Café, Chimel, Barbadoes, Canella*, jako też w gładkich flaszkach *Creme de Menthe, Creme de Barbade, Creme de Cedrat, Creme d'Anelarosa, Huile d'Anis, Huile de Girofle, Elixier de Noyau, Wespetro*, każde po zł. 15.

Zbiegli.

1 Roku bieżącego 1821 marca 27 dnia z kamienicy N. 146 oznaczoney, na zaułku bernardyńskim w mieście Wilnie położoney, uciekł człowiek poddany lokayską służbę dotąd pełniący, zabrawszy z sobą niektóre pańskie rzeczy, nazwiskiem *Wincenty Raczycki*, wzrostu średniego, włosu ciemnego, cery lubo delikatney, jednak czerstwey i rumianey, temperamentu spokojnego i flegmatycznego, więcey nad 23 lata wieku niemający, oczu szarych i mdławych, twarzy przyjemney, pociągławey i lekko ospowatey, figury nieco naprzód pochyley, umiejący lubo w małym stopniu czytać, pisać i rachować, ma na sobie surdut i płaszcz szaraczkowy nowy, czapkę granatową z daszkiem. Ktoby miał sposobność takowego zbiegłego człowieka zatrzymać, uprasza się aby do wyż rzezonney kamienicy dostawić raczył, za co przy pąwrocie expensu sowitą odbierze nadgodę. Datt w Wilnie 1821 r. marca 28 d.

2 Roku 1821 meca marca 25 dnia o godzinie 5 ranney, uciekł z domu X. Prałata Kontryma człowiek poddany skaskowy Starostwa Inturskiego, położonego w Gub. Wileń. Ptu i parafii tegoż imienia, nazwiskiem *Piotr Bobecki* (ale się może teraz inaczey przezwał) Wzrostu sporego, co do figury, niezgrabny i sutułowaty, włosu bład, więcey niema nad lat 19 lub 20, albowiem ledwo się wás biały pokazywać zaczyna, oczu jak się zdaje szarych, twarzy pociągławey i gładkiey, nos duży, Odzienie ma następane: kozuch dobry z wypustkami zajęczemi, płaszcz ciemno-szaraczkowy podnoszony z czterma kołnierzami, surdut ze światło-szaraczkowego sukna z kołmerzem światło-popielatym (podobno mąszestrowym) czapkę zaś bąrankową z daszkiem i

powlęczoną cyratą, niedawno kupioną; ale miał wiele i innego odzienia (kiedy nieprzedal) umie czytać, pisać a nawet rachunki, lubo to wszystko niedoskonale. Ktoby tego chłopca złapał niech dostawi do policyi Ziem. Ptu Wileń. za co otrzyma od possesora Inturek powrot wszystkich kosztów z nagrodą.

Podrada.

3. Zgromadzenie Szlacheckie Gubernii Lit. Wileńskiej stosownie do noty JW. Ministra skarbu i opinii Rady Państwa naywyżey potwierdzoney, postanowiło drwa, świłce i słomę dla woyska niedostarczać w naturze, lecz tę potrzebę załatwiać pieniędzmi przez podrady. Mocą czego na dostawienie wspomnionych rekwizytów w Pcie Rosińskim zostały przeze mnie naznaczone do licytacji termina w dniach 18, 19 i 20 następnego miesiąca kwietnia. Życzący przyjąć na siebie tę powinność zechcą w przeznaczonych terminach do miasta Ptu Rosień. przybyć i jawić się w kancelłaryi urzędu mojego, dla powzięcia w tym przedmiocie dostateczney informacyi.

Marszałek Ptu Rosińskiego i Kawaler Wincenty Zaleski.

Arenda domu.

3. Dom trzypiatrowy murowany do funduszu kościoła Ewang. Wileń. należący, na ulicy Niemieckiey pod N. 375 obok domu WW. Müllerow położony, wespół z domem za sobą przyległym, prowadzącym na zaułek Franciszkański, skutkiem postanowienia Kollegii Ewang. Wileń. ma być wypuszczony z dogodnemi warunkami w kilkaletnią arendownę posesyą od s. Jerzego roku idącego. Życzący weyść w układy, raczą się zgłosić do członka tegoż kollegium, JP. Hartwicha Seniora, tamże mieszkającego.

Za Sekretarza K. Sztral.

Poprawa omyłki.

3. Stało się omyłką pisarza to, co w przeszłym Nrze 35 gazety Kuryera Litgo względem plenipotencyi od Eremu naszego XX. Kamaldulów Pożayskich WJX. Józefowi Snarskiemu Kanonikowi Miń., wydanej i służącey przez niżey podpisanego było zapowiedzianem; ten albowiem szanowny kapłan dobrowolnie w rękę moim, takową plenipotencyą złożywszy, ponieważ do pełnienia innych obowiązków powołany został, zastąpił przez gorliwe prowadzenie interesów Eremu naszego, na nieśmiertelną od tegoż Eremu wdzięczność. R. 1821 marca 24 dnia w Wilnie.

X. Raymund Celiński Superior Eremu Montis Pacis XX. Kamaldulów mp.

Wolno jest w Kuryerze umieścić poświadczą, Ziem. Ptu Wileń. Pisarz Józef Olszański mp.

Wyjeżdżają za granicę.

3. Do Królestwa Pruskiego do miasta Królówca, wileński obywatel szlachcic Józef Latoszyński z będącymi przy nim służącymi Wincentym Gołkowskim, i Józefem Girkońtem na miesiąc dziesięć.

3. Do Austrii, Prus i Saxonii kowieński obywatel Elias Abelowicz Sałowieczczyk na miesiąc dziesięć.

Wilno dnia 30 Marca 1821 Roku.

По случаю производимого дѣла въ Минской Губерніи надъ обличеннымъ въ деланіи фальшивыхъ ассигнацій Цейзикомъ, некоторые, какъ общій слухъ носится, утверждаютъ не основательно, что якобы сей Цейзикъ доводился мнѣ ниже подписавшемуся Петру Цыдзику и Племянникамъ моимъ Регенту 1го Департамента Виленскаго Главнаго Суда Станиславу и Викентію Цыдзикамъ ближайшимъ родственникомъ; изъ чего происходятъ на щепъ сего различныя въ обществѣ заключенія. — А потому дабы переуверить въ шомъ публику, ниже подписавшійся считаетъ необходимостію возвестить оную, что помянутый преступникъ ни по какому случаю неосостоитъ моимъ родственникомъ ниже однофамильцемъ во первыхъ потому: что онъ всегда прозывался Цейзикомъ, а мое прозваніе есть Цыдзикъ; а во вторыхъ что онъ, сколько известно многимъ Почтеннѣйшимъ Домамъ происходить не отъ отца Цыдзика, но отъ иностранца Цейзика который отъ недавнаго времени поселился въ Польшу; каковое сведеніе непременно должно найдется въ дѣлѣ производимомъ надъ преступникомъ Цейзикомъ въ Присудственныхъ мѣстахъ Минской Губерніи. — Предки же мои, да и всѣ однофамильцы отъ несколькихъ уже столетій, на основаніи жалованныхъ имъ грамотъ сперва отъ трехъ Россійскихъ Владетельныхъ Князей, а потомъ отъ Польскихъ Государей съ пожалованіемъ недвижимыхъ именъ, какъ то: Королевы Боны, такъ же Король Сигизмунда Августа, и Михаила прозывались не Цейзиками а всегда Цыдзиками или же по у-

Z powodu przewodzącego się w Mińskiej Gubernii dzieła o Ceyziku, który przekonany został w robieniu fałszywych assygnacyu, niektórzy, iak powszechnie daie się slyszec, rozsiewaią bezzasadne wieści, że niby ten to Ceyzik godzi się mnie niżej podpisanemu Piotrowi Cydzikowi, oraz Synowcom moim Stanisławowi Regentowi 1go Departamentu Wileńskiego Głównego Sądu i drugiemu Wincentemu Cydzikom, bliskim krewnym, i stąd rozmaite są w Publiczności wnioski. — Zeby więc wyprowadzić publiczność z opacz nego mniemania, niżej podpisany ma sobie za obowiązek uprzedzić ją, iż rzeczony występa w żadnym względzie nie jest moim koligatem ani imiennikiem nayprzód: że on zawsze nazywał się Ceyzikiem, a moje nazwisko iest Cydzik; a powtóre, że on, ile wiadomo iest pierwszego rzędu Domom, urodził się nie z oycą Cydzika, ale z zagranicznego przybylca Ceyzika, który osiadł w tém kraju nie bardzo dawno; iakowe przekonanie koniecznie musi naydywać się w dziele iakie się odbywało o występcy Ceyziku w Dykasteryach Mińskiej Gubernii. — Zaś przodkowie moi i całe Imiennictwo od kilku wieków na mocy Przywileiow nayprzód trzech udzielnych Rosyyskich Xiążąt, a potem Monarchów Polskich z nadaniem Dóbr ziemskich, iakoto: Królowey Bony, niemniej Królow Zygmunta Augusta, i Michała nazywali się nie Ceyzikami, lecz Cydzikami, albo wedle używania w owém czasie Sławiańskiego ięzyka Tydikami. — Tak więc kiedy rzeczony występa Ceyzik pod żadnym pretekstem nie może być uważany za imiennika mego; przeto ia niżej podpisany nim dóyde krokiem przyzwoitém zrzódła z którego

попробленію въ погдашнѣ вре-
мя Славенского языка Тыдика-
ми; следовашельно помянутый
преступникъ Цейзикъ ни подь
какимъ видомъ неможесть почи-
таться однофамильцемъ и род-
ственникомъ моимъ. — То поку-
дова надлежащимъ порядкомъ
открыты будуще распусшившіе
о семъ фальшивые слухи, кото-
рые дали поводъ къ разнымъ не-
сообразнымъ съ испинною за-
ключеніямъ, нижеподписавщійся
просить Почтенную публику не
верить симъ нелѣпымъ слухамъ.

*Титулярный Советникъ Петръ
Цыдикъ.*

rozeszła się wieść niby, o moim
z nim pokrewieństwie; z czego
zrodziły się opaczne w publiczno-
ści wnioski, upraszam też publicz-
ność nie wierzyć nikczemnym wra-
żeniom ludzi fałszywemi wieścia-
mi zatrudniających się.

Piotr Cydzik Sowietnik Tytularny.